

KLAGANDE

Marcus Bosson, 19681101-3538

Ombud: Jur.kand. Ingrid Ugglå
Ingrid Ugglå AB

MOTPARTER

1. Bolagsverket

2. Bostadsrättsföreningen Forellen 16, 769604-5991

Ombud: Advokat Joakim Grönwall
Delta Advokatbyrå AB

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 5 juli 2018 i mål nr 2863-17, se bilaga A

SAKEN

Särskild granskare

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och Bolagsverkets beslut samt återförvisar målet till Bolagsverket för fortsatt handläggning.

YRKANDEN

Marcus Bosson yrkar att en granskningsman ska utses i enlighet med begäran hos Bolagsverket.

Bolagsverket anser att överklagandet ska avslås.

Bostadsrättsföreningen Forellen 16 anser att överklagandet ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR I KAMMARRÄTTEN

Marcus Bosson anför bland annat följande. Förvaltningsrätten stödjer sig på uttalandet i litteraturen att ”röststyrkan saknar betydelse”. När det gäller bostadsrättsföreningar kan flera medlemmar som gemensamt äger en bostadsrätt endast ha en röst tillsammans. Röststyrkan har ingen betydelse i detta sammanhang. Rekvisitet röstberättigad används endast i fråga om bestämmelser som utgör ett minoritetsskydd. Konsekvenserna av att räkna på det sätt som förvaltningsrätten och Bolagsverket gör kan medföra missbruk av reglerna. Röstberättigad i en bostadsrättsförening är den som har rätt att rösta.

Bolagsverket hänvisar till vad det tidigare anført.

Bostadsrättsföreningen Forellen 16 anför bland annat följande. Det måste göras åtskillnad mellan röster, röstande och röstberättigade.

Beräkningsgrunden blir olika beroende på vilket beslut som ska fattas. Det finns inget utrymme att tolka begreppet röstberättigade som antal röster, röstande eller den som faktiskt avger rösten. Samtliga medlemmar i föreningen är röstberättigade. Ifall flera medlemmar har en röst gemensamt inverkar det inte på om de är röstberättigade. De är alla röstberättigade för att avge den gemensamma rösten. Det praktiska tillvägagångssättet vid

upprättande av röstlängd på föreningsstämma innebär ofta att en person utses som företrädar övriga delägare och denne utövar rösträtten. Det innebär inte att de övriga delägarna blir berövade sin rätt att vara röstberättigade utan de har endast uppdragit åt en delägare att företräda dem såsom röstberättigade medlemmar.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är hur begreppet röstberättigad ska tolkas. I målet är ostridigt att bostadsrättsföreningen i sina stadgar inte avvikit från den huvudregel som anges i 9 kap. 14 § bostadsrättslagen, vilket innebär att även om flera medlemmar gemensamt äger en bostadsrätt så har de endast en röst. I fråga om särskild granskare hänvisar 9 kap. 26 § bostadsrättslagen till lagen om ekonomiska föreningar som därför ska tillämpas. Som redovisas i förvaltningsrättens dom krävs stöd av en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade på stämman för att särskild granskare ska kunna utses. Föreningen har i stadgarna inte frångått bestämmelserna i bostadsrättslagen om hur rösterna ska beräknas. I och med denna särskilda reglering saknas anledning att närmare överväga innehållet i begreppet ”röstberättigad” i lagen om ekonomiska föreningar.

Kammarrätten finner således att flera medlemmar som gemensamt äger en bostadsrätt, om inte annat föreskrivs i stadgarna, endast har en röst och att denna regel även gäller i s.k. minoritetsskyddsfrågor. En medlem för varje bostadsrätt är röstberättigad och delägarna får gemensamt avgöra hur rösten ska läggas.

Bostadsrättsföreningen har 57 medlemmar som disponerar 40 röster (40 röstberättigade). Frågan om särskild granskare har behandlats och fått stöd av 5 röster. Förslaget har således fått stöd av mer än en tiondel av samtliga röstberättigade. Denna förutsättning för utseende av särskild granskare är

sålendes uppfylld. Målet ska visas åter till Bolagsverket för fortsatt
handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Jessica Lovén
kammarrättsråd
ordförande

Anders Lind
kammarrättsråd
referent

Gunnel Wadsten
kammarrättsråd

Anna Strömblad
föredragande jurist

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND****DOM**
2018-07-05
Meddelad i
HärnösandMål nr
2863-17 E**KLAGANDE**Marcus Bosson, 681101-3538
Kommendörsgatan 19, lgh 1302
114 48 Stockholm**MOTPARTER**1. Bolagsverket
851 81 Sundsvall2. Bostadsrättsföreningen Forellen 16, 769604-5991
Nybrogatan 44
114 40 StockholmOmbud för 2: Advokaten Joakim Grönwall
Delta Advokatbyrå AB
Kungsholmstorg 6
112 21 Stockholm**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Bolagsverkets beslut den 6 juli 2017, ärendenr AD 1255/2017

SAKEN

Särskild granskare enligt lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 133042

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand**Besöksadress**
Backgränd 9**Telefon**
0611-46 06 00
E-post: forvaltningsratteniharnosand@dom.se
www.forvaltningsratteniharnosand.domstol.se**Telefax**
0611-51 18 20**Expeditionstid**
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Bolagsverket beslutade att avslå ansökan om förordnande av särskild granskare i Bostadsrättsföreningen Forellen 16 (föreningen). Som skäl för beslutet angavs i huvudsak följande. En röstberättigad kan föreslå att Bolagsverket utser en eller flera särskilda granskare. Förslaget ska läggas fram på den stämma där ärendet ska behandlas enligt kallelsen. Om minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade röstar för förslaget ska styrelsen inom en vecka från stämman ansöka hos Bolagsverket om att utse granskare. Om styrelsen inte gör det, får varje röstberättigad medlem skicka in en ansökan. Vid beräkningen av hur många röstberättigade medlemmar en förening har ska samtliga medlemmar i föreningen räknas med. Röststyrka beaktas inte. Detta innebär att även en medlem som på föreningsstämma normalt sett endast kan rösta tillsammans med en annan medlem självständigt har en röst i frågan om särskild granskare, då denne är att se som en röstberättigad medlem. Det kan vara exempelvis när två medlemmar tillsammans äger en lägenhet och de enligt 9 kap. 14 § 2 bostadsrättslagen (1991:614) tillsammans endast har en röst. Detsamma gäller om stadgarna skulle innehålla bestämmelser om olika röststyrka eller att en viss grupp av medlemmar skulle ha en röst tillsammans. Då bestämmelserna om särskild granskning anger att beräkningen om förslaget fått tillräckligt stöd ska avgöras på grundval av hur många medlemmar som röstar för förslaget, och inte hur många röster förslaget fått, påverkas beräkningen således varken av lagen eller stadgarnas bestämmelser om röststyrka. Föreningen har enligt den medlemsförteckning som skickats in 57 medlemmar. Enligt protokollet har förslaget om särskild granskare fått stöd av 5 av de 29 närvarande medlemmarna. Då förslaget inte fått stöd av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade saknas därför förutsättningar för att förordna en särskild granskare. Att ytterligare en medlem som inte röstat för förslaget på stämman nu stödjer förslaget gör inte att förutsättningarna uppfylls. Det är inte möjligt att i efterhand biträda ett förslag som lagts fram på stämman.

YRKANDEN M.M.

Marcus Bosson överklagar beslutet och yrkar att beslutet undanröjs samt att målet återförvisas till Bolagsverket som ska förordna särskild granskare i enlighet med ansökan. Han anför i huvudsak följande. Av 9 kap. 14 § bostadsrättslagen framgår att det finns undantag från bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar. Paragrafen anger att bestämmelserna om föreningsstämma i lagen om ekonomiska föreningar även gäller för bostadsrättsföreningar i tillämpliga delar. I paragrafen uppräknas dock flera undantag. Ett av undantagen gäller frågan om medlems röst vid stämman. I 7 kap. 3 § lagen om ekonomiska föreningar anges bl.a. att varje medlem har en röst om inget annat bestämts i stadgarna. Det är alltså en väsentlig skillnad mellan bestämmelserna i bostadsrättslagen och lagen om ekonomiska föreningar. I föreningens stadgar anges att varje medlem har en röst. Om flera medlemmar innehar en bostadsrätt gemensamt har de dock tillsammans endast en röst. I bostadsrättslagen har ett avsteg skett från bestämmelsen i lagen om ekonomiska föreningar och den påverkar även frågan om röstberättigad medlem. Bolagsverket verkar vara av den uppfattningen att varje medlem i vissa situationer har en röst och att den s.k. röststyrkan inte har någon betydelse. Denna argumentation är svårbegriplig utifrån bestämmelsen i bostadsrättslagen och föreningens stadgar. När det gäller röststyrkan torde detta förhållande endast ha betydelse i de fall vederbörande har rösträtt. Detta kan inte tillämpas i de fall då en medlem inte alls har någon rösträtt. Bestämmelsen i 9 kap. 14 § bostadsrättslagen utgör ett undantag från lagen om ekonomiska föreningar. Det går därför inte att, så som Bolagsverket gjort, endast hänvisa till hur begreppet röstberättigad ska tolkas utifrån bestämmelserna i lagen om ekonomiska föreningar. Man måste sätta sig in i bostadsrättslagens regler och utifrån denna reglering bedöma sakfrågan. Lagstiftaren har en annan utgångspunkt när det gäller bostadsrättsföreningar. Av litteraturen, kommentaren till bostadsrättslagen (Knutsson m.fl., s. 146), framgår att från huvudregeln i lagen om ekonomiska föreningar, om att varje medlem har en

röst, görs en avvikelse för det fall flera medlemmar innehar en bostadsrätt tillsammans. Vad som sägs i litteraturen (Mallmén m.fl., s. 357) om att röststyrkan saknar betydelse är således inte aktuell när det gäller bostadsrättsföreningar.

I detta fall är det alltså fråga om hur bestämmelsen i bostadsrättslagen och föreningens stadgar ska tillämpas. När det gäller frågan om särskild granskare så behöver denna fråga inte tas upp som en särskild punkt i en kallelse till en ordinarie stämma. När stämman inleds ska det upprättas en röstlängd och i den ska anges vilka medlemmar som har rösträtt. Detta följer av § 36 punkten 7 i föreningens stadgar. Om stadgarna innehåller en sådan begränsning som anges i 9 kap. 14 § bostadsrättslagen bestäms således, om flera medlemmar har en röst tillsammans, vilken av medlemmarna som ska vara röstberättigad. Vilka medlemmar som är röstberättigade anges när röstlängden upprättas. Enligt 7 kap. 26 § lagen om ekonomiska föreningar ska en röstlängd upprättas om så behövs. I bestämmelsen anges vidare att om medlemmarna har olika antal röster så ska det anges. I röstlängden anges således vem som ska rösta och hur många röster vederbörande har. Det är just därför det i litteraturen som Bolagsverket och föreningen hänvisar till anges att röststyrkan saknar betydelse. I bostadsrättsföreningar är den som får rösta också röstberättigad. Den andra medlemmen som är delägare av bostadsrätten har ingen röst alls. Den är därmed inte röstberättigad. Det är bara en röst för varje bostadsrätt som gäller i detta fall. Det är inte möjligt att bortse från bestämmelsen i 9 kap. 14 § bostadsrättslagen och föreningens stadgar som föreskriver att om flera medlemmar äger en bostadsrätt gemensamt har de endast en röst.

Ett minoritetsskydd är till för att skydda en minoritet mot majoriteten och därför har det införts speciella regler om röstning i vissa angivna situationer. Att i ett sådant läge börja räkna samtliga medlemmar i föreningen och att varje medlem ska anses vara en röstberättigad medlem är ett helt främmande

synsätt. Detta skulle kunna medföra att en styrelse som misstänker att den inte får ansvarsfrihet ser till att styrelsen beslutar om inträde för ett flertal medlemmar under kortare tid, för att komma runt bestämmelserna om minst en tiondel av samtliga röstberättigade medlemmar. Det kan inte ha varit avsikten med bestämmelsen.

Bolagsverket bestrider ändring av det överklagade beslutet och anför i huvudsak följande. Enligt 7 kap. 1 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar, som genom 9 kap. 14 § bostadsrättslagen gäller även för bostadsrättsföreningar, utövar medlemmarna sin rätt att besluta om föreningens angelägenheter på föreningsstämman. Det innebär att alla medlemmar får delta på stämman och delta i omröstningar, vilket i sin tur innebär att alla medlemmar är röstberättigade. Detta även om en medlem inte har en egen röst utan måste ”dela” med en annan medlem. Det är möjligt att i stadgarna differentiera rösträtten mellan olika medlemmar eller grupper av medlemmar. Det är däremot inte möjligt att frånta en medlem eller en grupp av medlemmar den möjligheten, t.ex. genom en skrivelse i stadgarna. Att flera medlemmar innehar en röst tillsammans innebär dock inte att de fråntagits sina rättigheter att delta och rösta, och de är därmed var och en att betrakta som röstberättigade medlemmar. Bestämmelserna i 7 kap. 3 § lagen om ekonomiska föreningar anger att huvudregeln för röststyrka är att varje medlem har en röst. I 9 kap. 14 § bostadsrättslagen anges också att huvudregeln för röststyrka när flera medlemmar har en bostadsrätt gemensamt är att de endast får totalt en röst tillsammans. Huvudregeln kan frångås i stadgarna. Oavsett vilken reglering man väljer i sina stadgar, eller om man följer huvudreglerna i ovanstående lagar, är alla medlemmar röstberättigade oaktat röststyrka.

Bestämmelserna om särskild granskare anger att förslaget måste få stöd av en viss andel av de röstberättigade medlemmarna. Röststyrkan har i dessa omröstningar ingen betydelse. Alla medlemmar i alla föreningar ska ha

samma rättigheter oavsett om föreningen i övrigt följer lagens huvudregler eller om föreningen har särskilda bestämmelser i stadgarna. Om man istället skulle tolka uttrycket röstberättigade som att endast en medlem per lägenhet var röstberättigad skulle rätten för varje medlem att rösta i frågan om särskild granskare och därmed kunna utnyttja sin minoritetsrättighet i praktiken vara beroende av om stadgarna innehöll regler om röststyrka eller inte. Detta då alla medlemmar i föreningen där stadgarna anger att alla medlemmar har en röst oavsett om de äger bostadsrätten ensam eller tillsammans med någon skulle få rätt att rösta om särskild granskare, medan en medlem i en förening utan särskild reglering i stadgarna skulle få nöja sig med att dela sin röst med den eller de medlemmar som denne delar bostadsrätt med. Den typen av röststyrka skulle därmed kunna få högst avgörande betydelse i en omröstning om särskild granskning. Detta går tydligt emot syftet med att inte i övrigt ta hänsyn till röststyrka vid dessa omröstningar. Reglerna om särskild granskare är till för att skydda samtliga medlemmar, oavsett skillnader i röststyrka. Statusen som röstberättigad medlem är knappast tänkt att vara något man kan förlora när man väljer att dela sin bostadsrätt med någon, och motsatsvis vinner tillbaka om man senare blir ensam ägare av bostadsrätten. Statusen som röstberättigad medlem kan man istället endast möjligtvis, och då endast tillfälligtvis, förlora om man inte uppfyller i stadgarna angivna krav för att rösta, t.ex. att man måste ha betalat alla avgifter till föreningen som förfallit till betalning. Bolagsverket noterar också att det inte är möjligt att i efterhand ge samtycke till särskild granskning. Detta då lagen anger att förslaget måste ha fått tillräckligt stöd på stämman. Har förslaget inte fått tillräckligt stöd vid omröstningen på stämman faller därmed förslaget.

Föreningen anser att förvaltningsrätten ska fastställa Bolagsverkets beslut och anför i huvudsak följande. Enligt 9 kap. 26 § bostadsrättslagen ska 8 kap. lagen om ekonomiska föreningar gälla i tillämpliga delar. Reglerna om särskild granskare gäller därför för bostadsrättsföreningar. Då gäller själv-

fallet också reglerna i lagen om ekonomiska föreningar om vilken majoritet som krävs. Enligt ordalydelsen i 8 kap. 17 § lagen om ekonomiska föreningar ska beslutet biträdas av minst en tiondel av samtliga röstberättigade. Marcus Bosson synes mena att man istället ska utgå från minst en tiondel av antalet röster, inte röstberättigade. Eftersom reglerna om särskild granskare i lagen om ekonomiska föreningar är tillämpliga för bostadsrättsföreningar ska också reglerna för beslut i lagen om ekonomiska föreningar följas. Man kan inte utgå från att reglerna om särskild granskare till vissa delar ska gälla, men hur granskaren ska utses, ska regleras av andra bestämmelser. För utseende av särskild granskare ska reglerna i lagen om ekonomiska föreningar följas.

Åtskillnad måste göras mellan röster, röstande, röstberättigade eller om biträde krävs av bostadsrättshavarna m.m. Beräkningsgrunden blir olika beroende på vilken typ av beslut som ska fattas. När det gäller särskild granskare ska hänsyn inte tas till antalet röster, utan endast de röstberättigade. Lagen gör åtskillnad mellan antalet röster och röstberättigade. I litteraturen sägs: ”Förslaget måste få stöd av minst 1/10 av samtliga röstberättigade eller 1/3 av de närvarande röstberättigade; röststyrkan saknar betydelse” (se Mallmén m.fl., *Lagen om ekonomiska föreningar*, 4:e upplagan, s. 357). Om en bostadsrättshavare har flera röster eller om denne endast har en röst tillsammans med annan bostadsrättshavare saknar betydelse. Varje bostadsrättshavare är röstberättigad oavsett antalet röster.

Enligt 7 kap. 34 § lagen om ekonomiska föreningar ska minst två tredjedelar av de röstande gått med på ett beslut om ändring av stadgar. Av litteraturen framgår att det är antalet röstande och inte antalet röster som är avgörande. Det ska alltså bortses från eventuella röstvärdesskillnader. För olika typer av beslut finns olika beräkningsgrunder. I aktuellt fall är lagtextens ordalydelse tydlig, varje medlem i en förening är röstberättigad oavsett antalet röster. Om tolkningen istället görs utifrån antalet röster går man ifrån ordalydelsen.

Om lagstiftaren anser att lagtexten ger orimligt resultat får lagstiftaren ändra gällande lag. Fram till eventuell ändring måste lagen tillämpas efter dess ordalydelse. Lagtextens ordalydelse kan inte ges annan tolkning än att samtliga medlemmar i föreningen också är röstberättigade om inte några medlemmar genom stadgebestämmelser är frångagna möjligheten att rösta.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Bestämmelserna i 8 kap. lagen om ekonomiska föreningar gäller i tillämpliga delar i fråga om bostadsrättsföreningar (9 kap. 26 § bostadsrättslagen).

Varje röstberättigad kan föreslå att Bolagsverket ska utse granskare för särskild granskning av föreningens förvaltning och räkenskaper under viss förfluten tid eller av vissa åtgärder eller förhållanden i föreningen. Förslaget ska framställas på en ordinarie föreningsstämma eller på en stämma där ärendet enligt kallelsen ska behandlas. Om förslaget har biträtts av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade, ska styrelsen inom en vecka ansöka hos Bolagsverket om att granskare ska utses. Om styrelsen försummar detta, får varje röstberättigad göra en sådan ansökan. Bolagsverket får utse en eller flera granskare (8 kap. 17 § lagen om ekonomiska föreningar).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om Bolagsverket haft fog för sitt beslut att inte förordna särskild granskare i föreningen.

Enligt förvaltningsrättens mening ska Bolagsverkets prövning av ansökningar om särskild granskning i föreningar, på samma sätt som för aktiebolag, främst vara av formell karaktär. Vad som i detta avseende ska prövas är om sökanden är föreningsmedlem, om ett minoritetskvalificerat förslag före-

ligger, om förslaget upptar ett granskningstema samt om ärendet vederbörligen behandlats på föreningsstämma, innefattande att kallelse skett korrekt.

Marcus Bosson har i huvudsak invänt mot hur Bolagsverket tolkat bestämmelsen om särskild granskning och beräknat antalet medlemmar som måste biträda förslaget om särskild granskare i bostadsrättsföreningen.

Förvaltningsrätten konstaterar att beräkningen av om förslaget är kvalificerat utgår från bestämmelsen om särskild granskare i 8 kap. 17 § lagen om ekonomiska föreningar. För att ett minoritetskvalificerat förslag ska anses föreligga krävs således att förslaget biträds av minst en tiondel av samtliga röstberättigade eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade. Det följer vidare av litteraturen att röststyrkan saknar betydelse (se Mallmén m.fl., *Lagen om ekonomiska föreningar – En kommentar*, 4 uppl., 2016, s. 357). Detta innebär enligt förvaltningsrättens mening att samtliga medlemmar i föreningen har rätt att rösta i frågan om särskild granskare och följaktligen ska räknas med vid avgörande om förslaget är kvalificerat eller inte.

Av utredningen i målet framgår att ordinarie föreningsstämma har ägt rum den 29 maj 2017 varvid frågan om särskild granskare har behandlats. Av protokollet till föreningsstämman framgår att förslaget biträts av fem medlemmar samt att det totalt var 29 medlemmar närvarande vid stämman. Av den medlemsförteckning som bifogats ansökan om förordnande av särskild granskare framgår att föreningen har 57 medlemmar.

Förvaltningsrätten konstaterar att vid beräkningen av om ett minoritetskvalificerat förslag föreligger eller inte så ska samtliga röstberättigade medlemmar beaktas. I målet framgår att det aktuella förslaget endast biträts av fem röstberättigade medlemmar på föreningsstämman. Föreningen har totalt 57 röstberättigade medlemmar och vid den aktuella stämman närvarade 29 av dem. Förvaltningsrätten konstaterar att förslaget således inte fått stöd av

minst en tiondel av samtliga röstberättigade medlemmar eller en tredjedel av de närvarande röstberättigade.

Mot bakgrund av att förslaget om att förordna en särskild granskare i föreningen inte biträtts av en kvalificerad minoritet har Bolagsverket haft fog för sitt beslut att inte förordna särskild granskare i föreningen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Per-Olov Larsson
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Emma Sundelin.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.